

DEBRECZENI HIRLAP

Árjegyzék: Egész évre 10 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.
Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő
Ifj. Gily Ede.
Kiadó s laptulajdonos.
Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetések a legmérszelebb arszamítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Fényes elégtétel.

Debreczen, június 10.

(G.) A velünk ünneplő király együttérzésének melege, nemzeti dicsőségünk iránti elismerése és bölcs szavai elhatottak a monarchia másik felébe is, ahol azon nap estéjén, — melyen a magyar nemzet és a magyar országgyűlés történelmi jelentőségű és páratlan fényű hódolása könnyéig megindította a legdicsőbb, a legalkotmányosabb magyar királyt, — ezredéves ünnepünk, millenárius kiállításunk, nemzeti becsületünk ellen támadtak az antiszemita demagógok. Talán a legszebb nemzeti ünnep estéjén ki is mondatják határozatilag Luegerék, hogy semmirekellő, legyen bár német, vagy szláv, az az ausztriai polgár, aki elmegy a milléniumi kiállításra, — ha a mi bölcs, ami rajongásig szeretett királyunk hatalmas szava el nem hallatszott volna Bécsbe.

De elhallatszott és csak ennek köszönhető, hogy a legújabb bécsi arczpirító határozat meghiusult, hogy a magyarfaló sőpredék nem ülhetett orgiát és hogy az osztrák kormány képviselője végre is elérkezettnek látta az időt, hogy elkerülhetetlenül és teljes eréllyel beleavatkozzék az antiszemita garázdálkodásába.

Igy történt meg az a ritka dolog Ausztriában, hogy az osztrák kormány képviselője feloszlattott egy politikai gyűlést,

amelyen Bécs városának első alpolgármestere, a szomorú hírhedségre vergődött Lueger elnökölt.

A gyűlést azért hívták össze, hogy Steiner elmondja a beszámolóját s ezt az alkalmat ragadta meg Lueger arra, hogy ismételt szidja a magyarokat, gyalázza az ezredéves ünnepet, izgasson a kiállítás ellen és semmirekellőknek kvalifikálja azokat az ausztriai polgárokat, akik csak azért nem hasonlítanak hozzá és nem vallanak egy nézetet vele, mert józan eszű, becsületos lelkű és tisztességes érzésű emberek, akik soha sem sülyyedhetnek le Luegerékhoz.

A mosdatlan száju demagóg már éppen hangsúlyozni kezdte ismert mondását, hogy a magyar kiállítást látogató osztrákok semmirekellők, midőn a kormány képviselője felállott s a következő szavakkal oszlatta fel a gyűlést:

A birodalom legelső embere a milleniumothelyesli és az ezredéves kiállítást a legnagyobb dicsérettel halmozta el, ezt a kiállítást már több ízben meglátogatta s bizonyára még meg fogja látogatni szekekre való tekintettel az imént hallott szavak megsértik a koronának tar-

tozó hűséget — kénytelen vagyok a gyűlést feloszlanni.

Pokoli zsvaj zugott fel erre, amelyből folyton azt kiabálták a kormány képviselője felé:

— Zsidó, téged csak ezért küldtek ide!

Az oszló csöcselék zajosan éljenezte Lueger-t, aki hirtelen karmesterré alakult és verte a taktust két perczel a császársértés után a néppel elénekeltetett Gottehaltehoz. Hogy milyen módon bírálják el Ausztriában a Gottehalte megelőző s a kormány képviselője részéről hivatalosan konstatált császársértést, az az illetékes hatóságok hűségétől és császárszeretetétől függ, de annyi bizonyos, hogy Magyarországon — ha akadna is hitvány áruló, aki Lueger szavait ismételné meg nem menekülne példás büntetésétől még a — Gottehalte révén sem.

Felháborodunk azon, hogy hová ragadta el Lueger-t a gyűlölet őrzítő fanatizmusa s hisszük, hogy az osztrák hatóságok most már hamarosan végezni fognak vele.

Ami a gyűlés feloszlításának jelentőségét a mi nemzeti sérelmeinkre vonatkozólag illeti, elégtételt látunk benne a magyarfaló garázdálkodásáért, olyan elégtételt, amelynek az adja meg a fényességét, hogy a legdicsőbb magyar király kifejezésére jutott

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Az anya.

Mint a bölcső ring az óriási hajó a tenger hullámai között. — A gőzgép egyhangu zakatolása harmoniát képez a hullámok locsánassával, melyek a hajó oldalához csapkodnak.

Ejjel van. Az első és második osztályu utasok a kényelmes függő ágyban végig nyújtózva élvezik az álom jótékony hatását, míg a harmadik osztályban, mely zsufolásig meg van telve, — szétszórva fekszenek a puszta piszkos földön, nem épen kényelmes helyzetben.

Egy szegény tépott ruhájú asszony ült az egyik sarokban ölében kis csecsemőt ringatva, ki isszonyu nagy sirást visz véghez. Mellette egy hatéves kis sápadt lányka állott.

Egy közelben fekvő ember megunva a sok sirást, goromba hangon kiáltott az asszonyra:

— Fogjad be prontyodnak a száját mert ki doblak vele együtt, ha még soká bög.

Az anya erősen szoritja magához kis gyermekét és beszél hozzá, úgy próbálja csitítani. A gyermek még nagyobb kiabálást visz véghez, mire többen felébrednek és szemtelen goromba szavakat röpitenek az asszony felé. Egy köny gördül végig arczán, szótlanul kefel helyéről és a lépcsőkön fölmenve a fedélzetre lép ki. Hűvös esti szél csapja meg arczát és ruháját. Erősebben szoritja magához

gyermekét, ki még csak jobban sir. — Nagy kendő van fejére kötve, leveszi e kendőt fejéről és betakarja vele magzatját. Erre elhallgat a kicsike, de csak néhány percze, azután ujra kezdi sokkal jobban, sokkal nagyobb erővel, mint azelőtt. Az asszony kétségbeesve fel és alá járkálva ringatja, csucsujgatja, de a csecsemő nyugtalanul mozgatja piczinyke lábait, kis kacsóit és teljes erővel sir szegény.

— Édes anyám, — szólt a hat éves kis Mariska, — talán fázik, hogy ugy sir. Tén éhes.

Hát persze, hogy fázik.

Lázás sietséggel veti le felső szoknyáját és jól betakarva gyermekét vele, megint ringatni kezdi.

Aludj kicsi fiam, aludj.

A gyermek végre kifaradt és lassan elszenderült.

Megkönnyebbülve lélegzett fel a szegény asszony.

A sápadt kis Mariska reszkette huzta meg magát anyja mellett és két szeméből száraz arczára végig perog a könnyű, kebléből halk siri zokogás tör elő.

Az anya ijedten tekint lányára.

— Miért sirsz?

— Fázom anyám.

Az anya csendesesen, szó nélkül leteszi gyermekét a padra és felöltőjét kezdé levetni, melyet gyermekére ad rá.

Egy alsó szoknyában és egy szál ingben áll az anya a hideg éjben s a hajó korlátjához támaszkodva. Bámúó szemével hosszasan, némán tekintett a tengerbe és majd elszédült belé. És mig így elmerengve nézett a

távolba, elmúlt idők alakjai felujultak emlékezetében, ugy érezte magát, mintha ebben a perczen egész életét élné át ma és a perc az örökéletbe mulna

Egyszerű, szomorú történet.

Jómódu szülők gyermeke volt, kik fényes és kényelemmel vették körül. Tizenhétéves korában férjhez ment egy életes, de gazdag férfihoz, kit nem szeretett, de a kihez szülei kényszerítették. Másfél évig éltek együtt midőn a férj hirtelen meghalt s óriási vagyont nejjére és egyetlen gyermekére hagyta. Mint husz éves özvegy, nem kevesebb, mint fél millió vagyonnal, csak most kezdte élvezni az élet örömeit. Szerencsétlenségére megismerkedett egy fiatal emberrel. És itt kezdődik a tragédiája. Az ifju szép volt és előkelő modorral közeledett hozzá.

Megszerette... Szülei azonban tudni sem akartak erről a viszonyról és kitagadás-sal fenyegették. Ez még csak növelte az asszony szenvedélyét, melyet a semmirekellő ki is zsákmányolt. Megszöktette szülei házából.

Feljöttek a fővárosba. Az ifju, mig az asszony pénze tartott, gyöngéd volt hozzá. Azonban az óriási vagyonnak egy év alatt nyakára hágott, mire aztán az ifju érzelmei hidegülni kezdtek. — Eleinte azt hitte, — hogy az asszony gazdag atyját kibékítendi, de ez hallani sem akart többé leányáról. Minden levél, mit atyjának irt, felbontatlanul érkezett vissza. Hajthatatlan maradt.

A csábító látva, hogy nem ért célzt, kezeket oldott, miután szegyenbe, nyomorba taszította áldozatát.

Az asszony mindent megirt atyjának, való színekkel lestve kétségbeejtő helyzetét. A

nemzeti érzelmei és bölcs szavai hatásának köszönhetjük!

Legyünk hálásak érte a király iránt!

Politikai hírek.

Az ezredéves amnesztia.

Említettük hogy a király az ezredéves ünnepségek alkalmával amnesztiát fog osztani igen sok elítéltnak. Mint most értesülünk, száznegyvenkilenz a megkegyelmezettek száma. Ezek között van, négy nemzetiségi agitátor, Popovics Milán, Albu János, Berar Pavel és Tomics Miklós. E két utóbbi államfogságra volt ítélve. A most megkegyelmezettek már mind megkezdték büntetésüket. A politikai amnesztia között a legérdekesebb az oláh lapszerkesztő megkegyelmezése, akit az esküdtsek az idén a memorandisták dícsőítése miatt látásban vétkenek mondott ki és akit ezért két évi államfogházra ítéltek. A megkegyelmezetteket még tegnap szabad lábra helyezték.

Botrányok Zágrábban.

Dr. Ruzics képviselőt dr. Frank fiait tetlegesen inzultálták. Ennek oka — mint Zágrábról táviratozzák — az, hogy Frank fiait azt hitték, hogy Ruzics az ő atyjukat párbajképtelennek nyilvánította. Ruzics a kezén könnyen megsebesült. Frank és fia irásbelileg bocsánatot kértek Ruzicstól. Ruzics szerkesztője a Hrvatska Domovina a k, a jogpárt organumának, amely Frankellenes irányt követ. Frank fiainak Ruzics ellen elküldött merénylete következtében a Folnegovic-frakció klubgyűlésen izgatott hangulat uralkodott. Daczára, hogy Ruzics kijelentette, hogy megelégszik Franknak és fiainak bocsánatkérő leveleivel, a kör kijelentette hogy a merénylettel a kört is megsértették és elhatározta hogy a pártgyűlésen Frank kizárását fogja indítványozni, azonban nincs ellenvetése, hogy az

levél visszajött, hátlapján eme megjegyzéssel:

„Nekem már rég nincs leányom.“

A szegény asszonynak egy utolsó gondolat villant meg agyában. Személyesen akart atyjához menni, hogy előtte térden állva, két gyermekével kezén kérjen bocsánatot. Meg akarta lágyítani azt a követ, a mivé az apai szív változott.

Összeszedte csekély megmaradt pénzét és gyermekeivel hajóra szállt, hogy szülő városába utazzék. Az uton kis gyermeke megbetegedett és sirásával felkelté az embereket éjjeli álmukból, kik szivtelen, könyörtelen, gorbás szavakkal a hideg éjben a fedélzetre kergették.

A kis Mariska hangja ébreszté fel megrengéséből:

— Édes anyám! egész éjjel itt maradtunk?

— Nem gyermekem, te csak menj le a szobába.

— De anyám, azok a bácsik ott — úgy félek, hogy reám kiabálnak.

Az anya magához öleli gyermekét és homlokon csókolja:

Nem gyermekem, nem fognak majd reád kiabálni, menj csak szépen be, feküdj oda a sarokba és aludj csendesen majd én is utánad jövök.

A gyermek szót fogadott, és lement a szobába.

Hosszan néz utána a boldogtalan anya. Letérdel a pusztá földre, összekulcsolja két kezét és imádkozik.

A szél süvöltve rázza meg a kifeszített vitorlákat, a háborgó tenger óriási magasságra

ellenpárt klubjának többi tagjai a pártgyűlésen részt vegyenek. E határozatról az ellenpárt klubját tegnap reggel értesítették. A pártgyűlést tegnap délelőtt 10 órakor megnyitották. A gyűlésen huszonegy vidéki klub volt képviselve 300—400 küldöttel. A Frank kizárására vonatkozó indítványt egyhangulag elfogadták. A pártgyűlés azután határozati javaslatot fogadott el, mely szerint a pártgyűlés tekintettel a horvát közjogi pártprogramra és Horvátországnak, mint független soha meghódított királyságnak történeti fejlődésére, a milleniumi ünnepély ellen és Horvátországnak a milleniumi törvénybe belevonása, valamint Horvátországnak Szent István koronája alá szubszumálása ellen ünnepélyesen tiltakozik. A határozati javaslatot Zevio hrvatski kralj Franja Josip! (Éljen Ferencz József horvát király) kiáltásokkal elfogadták, mire a gyűlés központi bizottság megválasztása után véget ért.

Külföld.

A krétai zendülés

Az Asty című athéni lap jelenti, hogy a muzulmánok Heraklein városát bevették. A város üzleteit kifosztották Galasea virágzó helyiséget teljesen elpusztították. A lakosok az idegen hajók parancsnokaitól védelmet kérnek.

A kairói ítélet.

A Reuter-ügynökség jelenti Kairóból: A vegyes törvényszék ítélete itt meglepetést keltett. Nem értik, hogy miért ítélték el egyedül a kormányt s miért nem a négy biztost is, akik beleegyezésüket adták abba, hogy a szudáni expedíció céljaira szükséges összeget a takarékalapból vonják el. Az angol kormány és a négy biztos az ítélet ellen felebbezett és azt hiszi, hogy a felsőbbíróság az ítéletet meg fogja változtatni.

dobja hullámain, és az asszony imádsága elvész a nagy zajban.

Fázva, reszketve kel fel térdelő helyzetéből és szeme gyermekére esik, ki még mindig a padon fekszik. Felveszi gyermekét, de mi... mi az, elsápadt, kezei reszketnek... A gyermek, hideg... meghalt.

Ne akarjatok tudni a fájdalomról, ha belemar a szívbe, és nem tud felolvadni könnyben, mely a megváltás. Ne akarjatok tudni arról a rémes kínról, mely összeszorítja az agyvelőt s elönti vérrrel, hogy meg akar patnani az irtózatot nyomás alatt.

Az asszony nem sirt, száraz szeméből nem jött egyetlen könnyesepp, ajkáról egyetlen hang. Mereven, mozdulatlanul nézte gyermekét, mintha nem is az övé volna, mintha ez eset nem is érdekelné.

— Anyám! szolt háta mögött a kis Mariska. Megrezenve fordult hátra és lábujhegyen, ujjával intve szolt:

— Csend Mariska, Gyulácska alszik ne kiélt, mert fel talál ébredni, Nézd mily csendes, mintha meg volna halva, pedig él, — ugy-e él?

És erősen szorítja magához a holtat. — Ne bántsátok, kiáltá hévvel egy, lépést hátrálva. Ne bántsátok, ne öljétek meg. Az isten irgalmára kérlek benneteket, látjátok ott száll fel az égbe, mosolyogva int felém. Ó az! Isten veled gyermekem, isten veled, utánad jövök én is.

És mielőtt a kis Mariska megakadályozhatta volna, gyermekével, kit még mindig karjai között tartott, a tomboló hullámok közé veti magát.

Kepes Lajos.

Az új sah trónralépése.

A sah tegnapi trónralépése alkalmával beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy gondoskodását a nép haladására és jólétére s a szövetséges hatalmakkal fennálló barátságos viszony fentartására fogja irányozni, továbbá kihirdette, hogy állandó ajándékként egész Perzsiában leszállítja az élelmiszerek adóját.

A külügyminiszter expozéja.

Budapest június 9.

Az osztrák delegáció költ ségvetési albizottságában tegnap mondotta el gróf Goluchovskij külügyminiszter expozéját a külügyi helyzetről.

A nagyérdékü beszédet a következőkben ismertetjük:

A külügyminiszter szerint a tavalyi delegációk óta kivált két kérdés keltett közfigyelmet, jelesül: a macedóniai zavarok és a kis-ázsiai állapotok. Csupán valamennyi nagyhatalom egységes összeműködésének volt köszönhető, hogy a béke meg nem zavartatott. Külügyi hivatalunk a maga részéről mindent megtett ez eredmény elérésére. (Helyeslés) A Macedóniában felmerült zavarok a szomszéd Bulgáriában élénk visszhangot keltettek s az a veszedelem fenyegetett, hogy egy kombinált akció létesülhet, amely az egész Balkán-területet magával ragadhatta volna. A mi külügyi hivatalunk kezdeményezésére azonban a berlini szerződést aláíró összes hatalmak a leghatározottabban kijelentették, hogy nem fogják túrni a status quonak bármilyen megváltoztatását s hogy minden eszközzel megfogják akadályozni bármilyen konflagrációnak létrejöttét. Ez a beszéd kijózanító hatással volt Szófiában és bátorító hatással Konstantinápolyban. Így aztán nemsokára vége szakadt a mozgalomnak.

Az örménykérdésben is ugyanilyen üdvös hatása volt a hatalmak egyöntetű eljárásának. E kérdésben mi eleinte nagy tartózkodást mutattunk, s nem akartunk résztvenni az Anglia, Franciaország és Oroszország részéről megindított akcióban; egyrészt, mert ez a kérdés nem igen érinti a mi érdekeinket, s másrészt, mivel a diplomáciai lépésektől üdvös eredményt nem igen várhatunk. A három hatalom föllépésének az lett a következménye, hogy a szultán az örmény reformokba beleegyezett, de ezek a reformok a papíron maradtak. Ekkor kezdődtek azok a véres konfliktusok, amelyek a század gyalázata maradtak. És épp ebben a helyzetben állott be a diplomácia szakadása. Egyfelől kényszereszközökre gondoltak a porta ellen, másfelől ellenben időt akartak adni a szultánnak, hogy tekintélyét visszanyerve, a rend helyreállításáról gondoskodjék. Ezek az ellentétek mind élesebbeké váltak s bekövetkezett egy egyoldalú közbelépés veszedelme.

A mi monarkiánk e pillanatban kilépett tartózkodásából s az ő kezdeményezésére a kérdés nemsokára elvesztette akut jellegét. A kabinetek valamennyien elfogadták a kölcsönös őszinteség s az ily módon elérendő egyértelműség elvét, s ezzel a béke megővése biztosítva volt. — Ezzel egyrészt a béke ügyének szolgáltunk, de másfelől kétségtelenül rasszolgáltunk a porta haládjára is, amelyre nézve a konflagráció kitörése legelső sorban válhatna volna végzetessé. Vajha belátná ezt Törökország, s iparkodnék háláját azzal kimutatni, hogy tartományaiban türethetőbb állapotokat igyekszik létre hozni.

A miniszter itt azt a reményét fejezi ki, hogy az örmény véregezek egyszersmindenkorra véget fognak immár érni.

A krétai ügyről a miniszter azt mondta, hogy a görög kormány renkívül korrektül viselkedik s hogy a zavaros állapotok jobbára a török közigazgatás bajaira vezetendők majd vissza.

A miniszter azután az európai hatalmaságokhoz való viszonyunkat tette szóvá. A német birodalommal való szövetségünkről a legnagyobb melegséggel nyilatkozott s e szövetséget oly sziklaszilárd alapon nyugvónak

mondta, csaknem. Azokkal való vis fenyeget a leghat vetség s nemzetk kontaktu hogy ez harmass dására. mak má kiánkat hármass elég sze vel is.

Ol nyilatko országra

Na hogy Or ragaszk jául a f gaskod rán s ez olunk s Ennek

kozott, jelenség

hatama a szultá semmifé a párisi állana.

orosz fe net e m a béké

Oroszor mithat

Örömm szagot a lani, me vetjük

niszter Oroszor

egeszt a fejede fogva t

A kiánk r jönne is felől a ami az lana. M

okállor rület na

Rö gon ny nyunka mondia

M nyok igyeksz

Ig Szerbiá

A megren esztend hetik.

landosá a saját észre a ilyen

okoljuk lensége

olyn e közvéle oda ver tunkat

lényege B

hogy b de rem óvni ö

békét szág a verőfén en az

sére b I

szágra F

ságosa

mondta, hogy a két hatalmasság népeinek csaknem második természetévé vált immár. — Azokkal szemben a kik a Németországgal való viszonyunknak rosszabbodásáról, vagy fenyegető felbomlásáról beszélnek, a miniszter a leghatározottabban kijelenti, hogy ez a szövetség szilárdabb, mint valaha volt s hogy a nemzetközi politika minden kérdésében állandó kontaktusban vagyunk a német kabinettel s hogy ezzel teljes egyetértésben igyekezzünk a hármasszövetség békés feladatainak a megoldására. Azokkal szemben pedig, akik a hatalmak más csoportosulásában szeretnék monarkikiánkát látni, a miniszter azt feleli, hogy a hármasszövetség kitűnően bevált s hogy ml elég szerényen be tudjuk érni a kitűnővel is.

Olaszországról is hasonló melegséggel nyilatkozott, a miniszter áttér aoután Oroszországra.

Nagyjelentőségű fejtegetéseit azzal kezdi, hogy Oroszország a leghatározottabban módon ragaszkodik status quohoz; politikájának céljával a fennálló szerződésekhöz való szilárd ragaszkodást jelezte a legutóbbi események során s ezzel bebizonyította, hogy nincs semmi olyan a vele szemben való bizalmatlanságra. Ennek bizonyítékául Goluchowski arra hivatkozott, hogy a konstantinápolyi forradalmi jelenségekkel szemben bizonyos oldalról a hatalmak kollektív támogatását indítványozták a szultán javára, de Oroszország nem akart semmiféle olyan eljárásba hozzájárulni, amely a párisi szerződés rendelkezéseivel ellentétben állana. Mi a magunk részéről siettünk az orosz felfogáshoz csatlakozni s az orosz kabinet e magatartásában újabb biztosítékát látjuk a békés állapotok továbbfejlesztésének. Amíg Oroszország ezen az uton halad, biztosan számíthat a mi feltétlen lojális támogatásunkra. Örömmel és megelégedéssel látjuk Oroszországot a nemzetközi szerződések alapján állani, mert mi magunk is ezt a politikát követjük évek óta. Ebből a szempontból a miniszter a béke előmozdítását várja attól, hogy Oroszország Bulgáriával szemben fölhagyott egyesíthetetlen politikájával s elismerte azt a fejedelmet, akinek választását mi elejétől fogva törvényesnek tekintettük.

A Balkán népei jól tudják, hogy monarkikiánk minden erőszak ellen, bármely oldalról jönne is, határozottan állást foglalna s másfelől a magunk részére sem kívánunk semmit ami az ő állami feltételeikkel ellentétben állana. Monarkikiánk teljesen beéri a maga birtokállományával és nem aspirál semmiféle terület nagyobbodásra.

Romániáról a miniszter igen szívés hangon nyilatkozik, s ez állammal való viszonyunkat a legjobbnak és legörvendetesebbnek mondja.

Meg van róla győződve, hogy e viszonyok tartósságátelére a román kormány is igyekszik.

Igen érdekes Goluchowski nyilatkozata Szerbiáról:

A pártvillongások ezt az országot annyira megrendítették, hogy Szerbia barátai az utolsó esztendőök fejlődését csak sajnálkozással nézhetik. Emellett Belgrádban megvan az a hajlandóság, hogy másokat tegyenek felelősökké a saját hibáikért, de ugylátszik, nem veszik észre azokat a veszedelmeket, amelyekbe az ilyen magatartás Szerbiát sodorhatja. Nem okoljuk Szerbiát egyes politikusainak ügytelenségeiért és túlzásaiért, de óva intjük az olyan eljárás következményeitől, amely a szerb közvéleményt félrevezethetné, s a végén csak oda vezethetne, hogy a mi igen nagy jókarakterünk Szerbia irányában kénytelenek volnánk lényegesen csökkenteni.

Bulgáriára nézve a miniszter konstatálja, hogy belső viszonyai nem teljesen kielégítők, de reményli, hogy a fejedelemség meg fogja óvni önállóságát minden tekintetben, s hogy békét és rendet fog tartani. Vajjon ez az ország a Kelet hajnalának, vagy a nyugoti nap verőfényének akar-e előnyt adni, az egyszerűen az ő izlésének dolga. Mi a bolgárok izlésére befolyást gyakorolni nem akarunk.

Igen fontos az ekszpozénak Franciaországra vonatkozó passzusa, amely így hangzik: Franciaországgal továbbra is a legbarátságosabb lábon állunk, ami természetes is,

mert hisz a bennünket közelebről érdeklő kérdésekben a mi érdekeink sehol ellentétben nem jönnek a francia érdekekkel. És ezenkívül Franciaország oly őszinte és lojális hajlamot mutat a békére, hogy mindig számíthatunk a vele való együttműködésre az európai kérdések békés megoldásánál.

A miniszter nagyérdékű fejtegetéseit a bizottság a legélenkebb rokonszenvvel fogadta.

Egyről-másról.

Az első rózsa.

Irta: Bite Pál.

Junius harmatos, kedves reggelén az öszelelekező lombok susogva beszélnek egymáshoz.

Feljö, széthinti káprázatos sugarait a nap, lemosolyog az azurkék ég a megújult, felébredt természetre, mintha kérdené: Mit álmodtatok?

Halkan felel a lomb, a semlyék pázsítja. Mintha hallgatna, várna minden; mintha most fogamzana a természet valami csodás szépet.

Halvány kékes párázatba borul az erdő mélye.

Hymnust zeng a madár lág, epedő hangon...

Nem érzi szivetek a természet remegését?

Ah, nézzetek oda! megszületett...!

Már terjeng átható, kedves illata, ég felé szállva hangtalan imádatként.

Kaczerán játszik színein a lombok résén áttört fénysugár, oda röppen a zümmögő kis bogár, a tarka lepke.

Keblén széthasadt a harmatos szűz tarkerő s ott reszket mesztelen fehér kebelével a most feselt picziny rózsa, a természet bájos üde gyermeke, költészete a megifjodásnak, a szerelemnek.

Illata belopja magát a szivekbe, hogy új érzelmekre hangolja.

*

Két gyermek játszik elmélázva a lombok mögött.

Egyszerre halvány pir szökik az arcukra. Az ifju megfogja a lányka kezét, kérdő tekintettel néz bűvös ragyogású szemeibe:

— Érzed-e te is, ami itt támadt szivemben, az ihletett vágyat, aminőt még soha nem éreztem, ha egyedül voltunk?

— Jer ide közelebb, talán szivem dobbanásából megismered...

A lányka édes izgalommal szökik fel az ifju mellől

Te el akarsz hagyni, óh maradj itt.

Batiszt ruhácskáját megfogja a rózsa csipkés bokra, visszafordul mosolygó szép szemével az ifju felé, hozzáfut, letérdel mellé s oda-tüzi szívéhez a halvány, fehér rózsát, melyet most tépett a bokor lombja közül.

Az ifju megragadja a parányi kezecskét hogy csókjaival borítsa.

*

Tova röpül terhével a zümmögő kis méh a bohó kis madár hangos trilláiban valami epedő, méla bánat zeng a szerelemről, boldogságról, a csalódásról.

Valami fenséges gyönyörű van hangjában e bánat szelid árnylatával.

Kiesi párjára gondol, érzi, hogy meghalna, ha elrabolnák tőle szerelmesét.

Oh, hogy amint megszületik a boldogság, már ott van első pirulásánál a féltés árnya.

Talán az a két gyermek is együtt érez a kis madárral, amint egymáshoz simulva járnak halgatagon.

Még nem tudtak semmit az élet gondjairól, csak sejtik szívök a jövő fásasztó küzdelmeseit.

S ha vesztes lenne egyikük a küzdelemben?!

... Pajkos szellő csókolja körül arcukat, szemeikben a tiszta zavartalan boldogság fénye lohog; a leány elbocsátja az ifju kezét s az féltő gonddal kíséri lépteit, amint fut mind messzebb, messzebb az erdő résein, pihegő kebelével egy picziny aranyos szárnyú lepke után, feléje tárva kajait...

Vaj, utoléri-e?!

Vidék.

A kabaik ezredéves ünnepe.

Kabán június 8-án az ev. ref. egyház és a város szép mulatságot rendezett az iskolás gyermekek számára.

A nemzeti szín szalaggal feldisített és zászlóval bőven ellátott iskolás gyermek sereg az egyházi és polgári hatóság és az özszes testületek közösen és élénken tanusított részvételével zeneszó mellett vonult ki a vasut melletti tere, a hol csak hamar olyan multság fejtett ki, hogy bármerre tekintett az ember, mindenfelé csak öntudatos örömtől sugárzó arczezal találkozott és ez az öröm mindvégig állandó maradt.

A gyermekek közt a város 8 ezer pereczet osztott ki. Vidám játék közt este nyolcz óráig tartott a multság; mely szépen rendezben folyt le.

Száz, meg száz gyermek torokból hangzott el a „H y m n u s” és a „S z ó z a t” sokszor éltették az ezredéves hazát és a koronás királyt.

A multságon semmi rendzavarás nem történt. Egy kis leány eltévedt ugyan a nagy tömegben, de hosszas keresés után visszakerült övéi szerető karjai közé.

S. L.

— Gyilkosság H. Dorogon. Tegnap este Kovács Pál, 45 éves gazdaember ott állott a főutczán levő háza kapujában, a mikor mint-hat p a r a s z t legény vetődött arra és az egyik társai közül kiválva a mit sem sejtő e m b e r t botjával agyonütötte s tovább haladt. Az odasiető emberek a szerencsétlen Kovácsot még életben találták ugyan, de a gyilkos kilétére semmiféle felvilágosítást sem tudott adni. Rövid, de óriási nagy kinok közt meghalt. A község előljárósága a legmesszebb menő intézkedéseket megtette a gyilkosok kézrekerítése céljából, de ez ideig teljesen eredménytelenül, miután a legcsekélyebb nyom sincs, amely a gyilkosság elkövetőjét kézrekerítené. A hajdu-dorogi csendőrség nagy erélylyel folytatja tovább a valószínűleg rövid idő alatt eredményre vezető nyomozást.

Rémes rablógyilkosság Debreczenben.

jun. 10.

Megirtuk tegnapi lapunkban, hogy B o t Mária késes utczai lakosnőt tegnap hajnalban vadállati kegyetlenséggel meggyilkolták. Jeleztük azt is, hogy a gyilkosság gyanuja N y á r i Józsefre, a szomszédban lakó és rovott előéletű csavargóra irányult s tegnap ennek az embernek a kézrekerítése foglalkoztatta a debreczeni rendőrséget.

A gyilkos kézre is került s ma délelőtt már a kir. ügyészség börtönében vasra verve várja méltó büntetését gaz tettének.

A elfogatás tulajdonképen nem a debreczeni rendőrség, és legkevésbé az illetékes III ker. kapitányság érdeme, hanem egy paraszt gyermeknek köszönhető, aki egyszerű, józan

eszt követve a rendőrség kezére játszotta a gyilkost, aki azután a rendőrség előtt töredelmes vallomást tett.

Az esetről tudósítónk a következőkben számol be.

Tegnap délután bár a rendőrség minden intézkedést megtett, hogy a gyilkost kézrekerítsék, úgy látszott, hogy Nyári Józsefnek nyoma veszett.

A III. ker. kapitányság fogalmazója Tóth Sándor, ki a vizsgálat vezetésével megvolt bizva, nyugodtan pipázhatott hivatalában, Nyári Jánosnak ütögethette bottal a nyomát, mert a gyilkos eltűnt s nem akadt a városban senki, aki színet is láthatta volna.

Este nyolcz órakor azonban futó tűzként terjedt el a hír, hogy Nyári Jánost elfogta a rendőrség. Ez a hír igaznak bizonyult.

A dolog a következő képen történt.

Koncz József homokkerti napszámos suhanéz. Végh Imre csapókerti lakossal és még két cimborájával az erdő alatt sétáltak a Kut-utcán s épen erősen pertractáltak a szörnű gyilkosági esetet, mikor Koncz József megpillantotta az előtte nagyon is ismeretes csavargó kocsiat Nyári Józsefet.

Meglepetésében s'ig tudta odasugni Végh Imréhez:

— Nézd csak Imre, az ott Nyári József.

Végh Imre aki szintén ösmere Nyárinak meglepetten pillantott oda a másik oldalon csavargó ifjura.

— Fogjuk el a gyilkos gazembert, — szolt Koncz József akinek bizonyára a Nemezis nyugalmazta ezt a gondolatot.

Később azután rövid tanácskozás után elhatározták, hogy kézrejátsszák Nyári Józsefet a rendőrségnél.

Oda intették magukhoz a még ekkor is ittasnak látszó embert s beszédbe ereszkedtek vele. Elmondták, hogy milyen rémes gyilkosság történt s hogy a gyilkosság elkövetésével egyedül őt gyanúsítják.

Vállat vonogatva, közönyösen hallgatta a fiuk beszédjét.

E közben Koncz József kissé hátra maradva Végh Imrével, utóbbinak azt a tanácsot adta, hogy menjen a rendőrhöz.

Végh Imre csakugyan elszalad rendőrhöz, a nélkül hogy Nyári József észrevette volna távozását.

Végh Imre nemsokára találkozott B. a g. i. Márton 34. számú rendőrrel, akivel közölte Nyári József hollétét. A rendőr persze kapva kapott az alkalmon s a városba befelé tartó Nyári Józsefet nyomban le tartóztatta.

Nagy néptömeg kíséretében hozta be a rendőr az elfogott gyilkost a rendőrségi központra, hol Kadarsz, tapintatosságáról ismert rendőrbíróunk vette át s intézkedett, hogy biztos kíséret alatt átkísérjék a város-háza börtönbe.

A kihallgatást 8-10 óráig tartotta meg Tóth Sándor III. kerületi rendőrfogalmazó, hol azonban, mint ő ma kijelentette rendőri tudósítók előtt Margittai Sándor III. ker. rendőrkapitány jelenlétében, a gyilkosból egyetlen nyomavezető nyilatkozatot sem bírt kiesikarri.

Csodálatos dolog, hogy míg Tóth Sándor rendőrfogalmazónak, ki a hivatalos jegyzőkönyvet vezette mindent konokul tagadott, addig több rendőrtisztviselőnek, így a humánus modoráról ösmert Végh Gyula rendőrkapitánynak, akinek a gyilkos a rendőrségi börtönbe levezetésekor, mint a város-háza háznagyának jelen kellett lenni, hogy a kulcsárnak utasításokat adjon, mindent bevallott a gyilkos.

Kadarsz ügyes rendőri biztosunknak is beismerő vallomást tett a gyilkos s mikor a szabályok értelmében megmotoztatta Nyári Józsefet észrevette, hogy a gyilkos tarka ingén vérpecsétet látható.

Mikor ezért kérdést intézett hozzá Nyári így válaszolt:

— Hát az örömvére folyt, onnan cseppent oda.

Hanem, hogy hazudni beigazolta az,

hogy a gyilkos zsebében levő fehér zsebkendő tiszta volt.

Kadarsz azonnal meg is jegyezte előtte, hogy ha az embernek ez orra vére folyik, első sorban a zsebkendőjét használja,

Erre a megjegyzésre Nyári ugy komoran lehorgasztotta a fejét.

Később más rendőri alkalmazott előtt bevallotta, hogy ő követte el a gyilkosságot, egész részletesen beszélvén el, hogy mint történt be egy másik társával, akit nem ösmert, a szegény öreg asszony lakására. Azt állítja, hogy társa ösztönözte a gyilkosságra s miután ő anélkül is haragos volt a morózus modoru Bot Máriának ő részeg állapotában magára vállalta a szörnű tett elkövetését. A társa nevével nem tudja csak annyit tud, hogy Józsefnek hívják s hogy tót születésű fiu.

Előadta továbbá, hogy tegnap a tett elkövetése után mindketten a nagyerdőre mentek ki s ott lefeküdtek aludni. Míg azonban ő aludt az ismeretlen, József nevű társa a csizmáját és rokját ellopta és elszökött az oldala mellől.

Előadja továbbá, hogy az öreg asszonyt ő ölte meg és pedig először a bottal a földre ütötte, majd mikor Bot Mária összerogyott s kialtozni kezdett egy kendővel megfojtotta.

Azt állítja, hogy ezalatt bár társa mindent összekutatott a szobában pénzt sehol sem talált. Azt vallja, hogy ő nem is akart rabolni, csupán bosszúból ölte meg Bot Mériát.

Ezzel szemben a goromba bánásmódjáról ösmert Tóth Sándor rendőrfogalmazónak, mint a rendőrfogalmazó állítja, semmit sem vallott. Ugy látszik Tóth Sándor nem csak az intelligens, uri emberekkel szemben nem tudja magát tiszteletesen viselni, de még az ilyen paraszt emberekkel szemben sem tud elérni sikert nyers modora miatt.

Kár ilyen nagyfontosságú ügy vezetését ilyen nagyszájú, goromba s mindenki előtt ellerszenves emberre bízni, aki életében csak még mindig ártott, de mit sem használt a debreczeni rendőrségnek.

Egyebekben Tóth Sándor ellen, aki ma arra ragadtatta el magát, hogy rendőri tudósítókkal ismételt gorombáskodott, illetékes helyen panaszt emeltünk s azt hisszük, hogy basáskodó hajlamait a vele érintkezni kénytelen emberek érdekében alaposan meg fogják fékezni.

De erről az ügyről, amely nemcsak a mi ügyünk, hanem a debreczeni zsurnálszüké is, lapunk más helyén szólnak.

Egy brutális rendőrfogalmazó.

Már régen általános a panasz azok részéről, akik Tóth Sándor harmadik kerületi rendőrfogalmazóval érintkezni kénytelenek, hogy vele beszélni nem lehet, mert mindenki-re ráordít mindenki-gorombáskodik. Amily általános ez a jogosult panasz, éppen olyan általános az a fivérség is, hogy az illetékes hatóságok fékezzék meg ennek az apró his rendőrfogalmazónak basáskodási hajlamait.

Mégis csak türethetetlen, hogy egy köztisztviselő következetesen gorombáskodjék a közönséggel és ne ismerjen a saját csekélységénél nagyobb potentátot. Mert Tóth Sándor önmagát képzei a legokosabb és leghatalmasabb urnak a rendőrség 3. kerületénél. Azt hiszi, hogy basáskodhatik mindenki fölött, aki nem tud nálánál jobban ordítani. Pedig hát nem egészen úgy áll a dolog, mert ő nála is áll az igazság, hogy a modor teszi az embert, csak hogy ő nem járt ott, ahol

a művelt embereknek a modort osztogatták.

Akárkivel beszéljen is hivatalosan, mindig azt hiszi, hogy futóbetyárokkal van dolga. Pedig hát nagyon téved a rendőrfogalmazó úr, akit a tévedéséről elvégre is alaposan föl kell világosítani, nehogy azt higgye, hogy a város azért fizeti, hogy gorombáskodjék a város közönségével és azokkal, a kik a közönség érdekeit szolgálják.

Ma délelőtt épen akkor gyakorolta Tóth Sándor a hivatalban a hangja erejét, amikor lapunk egyik munkatársa bátorkodott kötelességét teljesítendő a potentát elé járulni azzal az alázatos instanciával, hogy legyen kegyes a Bot Mária elfogott gyilkosának vallomásáról felvilágosítást adni.

A szolgálatkész rendőrfogalmazó igazi kanászos modorban jelentette ki, hogy a gyilkos semmit sem vallott, hogy a tudósítónk a gyilkosság színhelyén tudakozódjék, hogy felvilágosításokat nem ad, hanem majd az újságírókat megtanítja.

Bár sokat kellene neki még tanulni, — hogy a legkisebb újságíróknak csak valamiben is oktatást adhasson s bár annyit soha sem fog tanulni, hogy elfogadható tiszteletes modorra tegyen szert, mi nem tanítjuk meg őt semmire, csak azt akarjuk neki illetékes helyről megmagyaráztatni, hogy bizony-bizony még ő neki is parancsolnak.

A munkatársunkkal szemben tanusított eljárását, — amelyet nem akarunk külön kvalifikálni, — a következő beadványban hoztuk Boczó Sámuel rendőrfőkapitány urnak a tudomására.

Tekintetes Főkapitány Ur!

Tóth Sándor harmadik kerületi rendőrségi fogalmazó a hírlapírókkal szemben már hosszabb idő óta olyan modortalan magatartást tanusít, hogy mindinkább megnehezíti abbeli kötelességünk teljesítését, hogy az olvasóközönséget a rendőri eseményekről a valóságunk megfelelően híven tájékoztathassuk. Ha valamelyik rendőri tudósító alázatosan információkat kér tőle, nemcsak megtagad minden felvilágosítást, hanem a tudósítóra reáivall és ezzel őt hivatásos kötelessége teljesítése közben brutálisan megsérti.

Miután nemcsak a nagyközönségnek, de magának a rendőri intézménynek is eminens érdeke, hogy a rendőri hírekről a valóságunk megfelelő közlések kerüljenek nyilvánosságra és miután a világ valamennyi civilizált városában éppen úgy, mint Debreczen város többi rendőrségi tisztviselőinél is szives készséggel találkozik a kötelességét teljesítő hírlapíró, sőt Budapesten külön rendőrségi sajtóiroda informálja a tudósítókat, kénytelenek vagyunk ezen panaszos levelünkben Tekintetességűnek, mint Tóth Sándor hivatali főnökének tudomására hozni, hogy nevezett rendőrfogalmazónál csak sértegetésekkel, gorombaságokkal és inzultusokkal találkozik a hírlapíró.

Midőn panaszunkat előterjesztjük és hangsúlyozzuk, hogy ilyen modortalanságra a tudósítók sem fellépésükkel, sem maguktartásával reá nem szolgálnak, tisztelettel kérjük a Tekintetes Főkapitány urat, hogy Tóth Sándor rendőrfogalmazó ellen a vizsgálatot megindítani, őt fegyelmileg megbüntetni és megrendszabályozván, utasítani méltóztassék, hogy a lapok rendőri tudósítóinak a megadható felvilágosításokat rendelkezésére bocsássa és velük szemben tiszteletes modort tanusítson,

Ismerve Tekintetességű igazságszerete-

tét és a n
teletteljes
mébe aján
De b

A kö
küldött távir
várható :

— Helyen

— M
megesen
közéletün
téseket a
Közöljük
kitünteté
Pozil
bits Zs
Bódog k
dor a bu
Ferencz
ség kegy
rend kö
hályt és
rend kis
viselőhá
koronara
m'lenár

Józse
Medv
ról, ahol

viselővá
szeállítá
délelőtt
tett meg
nem érke
főn déle
palotába

nap dél
am'nt

Dará
mutatta

Kirá
esost és
elnököt
hogy

váro
ezt me
tási k
Elemén
József

váro
zett
pás
beni

reczen
lesznel
sajtók
írók

ezenbe
és a
gassa.
gekül.

Debre
alkalm
kongr
kongr

Ezen

tét és a nyilvánosság jogai iránti érzékét, tiszteletteljes kérelmünket ismételten szíves figyelmébe ajánlva maradtuk

Debreczen, június 10-én.

Kiváló tisztelettel:
A Debreczeni Hirlap
szerkesztősége.

NAPI HIREK.

Debreczen, június 10.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Június 10. —

— Helyenkint oszpadék — Meleg. — Zivatarok. —

— **Millenáris kitüntetések.** A király tömegesen tüntette ki a millenium alkalmából közéletünk szereplő egyéniségeit. A kitüntéseket a hivatalos lap legutóbbi száma hozza. Közöljük belőle a minket is érdeklő nagyobb kitüntéseket. Titkos tanácsosok lettek: dr. Pozilovits György zágrábi érsek, Bubits Zsigmond kassai püspök, Czorda Bódog kuriai másodelnök, Vértessy Sándor a budapesti tábla elnöke, gr. Nádasdy Ferencz és gr. Desseffy Aurél. A felség kegye Semsey Andor a Szent István-rend középkeresztjével, Munkácsy Mihályt és Beniczur Gyulát a Szent István-rend kiskeresztjével, Szilágyi Dezső képviselőházi elnököt pedig az első osztályú vas-koronarenddel tüntette ki. Ezek a legnagyobb millenáris kitüntetések.

— **A főispán itthon.** Gróf Dégenfeld József főispán tegnap este titkárjával dr. Medve Zoltánnal hazaérkezett Budapestről, ahol a millenáris ünnepségeken vett részt.

— **A központi választmány.** A város képviselőválasztói névjegyzékének ideiglenes összeállítására hivatott központi választmány ma délelőtt 9 órára összehívott ülését nem lehetett megtartani, mert a tagok nagy része még nem érkezett haza a fővárosból. Az ülést hétfőn délelőtt 9 órakor tartják meg a Hungaria palotában lévő városi tanácssteremben.

— **A király az ötös fogatról.** A király tegnap délben meglátogatta a lókiállítását, amelyen amint a debreczeni ménes lovait elővették, Darányi földmivelésügyi miniszter bemutatatta gróf Dégenfeld József főispánt, Király Gyula debreczeni gazdasági tanácsost és Steinfeld lótenyésztési bizottsági elnököt, kik engedélyt kértek a királytól, hogy bemutathassák neki Debreczen város híres ötös fogatát. A király ezt megengedte, mire egész kíséretével a hajtási körönd felé indult, hol Jankovics Elemér, gróf Széchenyi Imre, Döry József és Fukov Alajos Debreczen városának remek fogatait vezették a király elé ki azoknak pompás összeállítására felett többiben is kifejezte elismerését.

— **Külföldi újságírók Debreczenben.** Debreczennek érdekes és szívesen látott vendégei lesznek e hó 18-án. A budapesti nemzetközi sajtókongresszusra összeseregglő külföldi újságírók egy nagy csoportja rándul le Debreczenbe, hogy specialitásáról híres városunkat és a délbábos hortobágyi pusztát meglátogassa. Az újságírókat a város látja vendégül.

— **Debreczeniek a diákkongresszuson.** A Debreczenben tartott országos diákkongresszus alkalmával elhatározták, hogy a legközelebbi kongresszust Kecskeméten tartják meg. A kongresszus e hó 17, 18, 19 és 20-án lesz. Ezen a debreczeni jogakadémia is képviselteti

magát. A segélyegylet részéről jelen lesznek Kovács Kálmán elnök és Nagy Sándor főjegyző-joghallgatók; az önképző-kör részéről pedig Visky Sándor elnök és Lukács Odón főjegyző-joghallgatók.

— **Elmaradt ülés.** A kórházi bizottságnak tegnap délutánra hirdetett ülését a tagok részvétele miatt szombaton délután 3 órára halasztották el.

— **Hortobágyi állatvásár.** Valamikor nagyon híres vásárok voltak a debreczeni hortobágyi vásárok. Hirességükből nagyon sokat vesztek már, de még mindig igen látogatott vásárok a hortobágyi vásárok. Az idén e hó 20-án tartatik meg a vásár a Hortobágyon.

— **Lesz-e gözüzem?** Falk Árpád és Társa debreczeni kefégyáros cég gyártelepét gözüzemre akarta berendezni, de az érdekeltég tiltakozása miatt sem a tanács, sem a belügyminiszter nem adta meg arra az engedélyt. A cég most közvetlenül a belügyminiszterhez adott be kérvényt egy új helyszíni szemle és tárgyalás elrendelése iránt. A miniszter a kérvénynek helyet adott és ma hivta fel Debreczen város tanácsát, hogy az új helyszíni szemlét tartsa meg s arról részletes jelentést tegyen.

— **A tanítói nyugdíjintézet és a millenium.** A hazai törvényhatóságok a honalapítás ezredik évfordulóját egyéb kulturális és közjótársági célú alkotásaikkal mellett alkalmazottakra úgy tették emlékeztetéssé és munkásságukra serkentővé, hogy az 1896. évet több évnek tudták be nyugdíjukba. E czímen a tanítók közül sokan, kik az illető törvényhatóságok tisztai nyugdíj költségében vannak, jelentékeny anyagi előnyökhöz jutottak; de a tanítók óriási többségére ezt a kedvezményt nem terjeszthetik ki, mert ezek az országos tanítói nyugdíjalapnak tagjai. Az árva vidéki tanítóegyesület felhívást intézett a többi tanító-egyesülethez, így a Debreczeniekhez is, hogy ferduljanak a közokt. miniszterhez, vagy a törvényhatóságokhoz az iránt, hogy az országos tanítói nyugdíjintézet kövesse a törvényhatóságok példáját és tudja be néhány évnek a milleniumi évet.

— **Meghívó.** A debreczeni izr. betegsegélyző és ápoló négyzet f. évi június 14-én tartja az izr. elemi iskola nagy tanácsstermében tisztújító közgyűlést, a melyre a mélyen tisztelt tagok ez uton is meghívotnak. Az elnökök s e g.

— **Meghíusult öngyilkossági kísérlet.** Andreszkovics Anna szobaleány szívével teljesen meghódította egy vitéz honvédbaka. A vitéz ur azonban csak kevés ideig szerette a leányt. A szobaleányt ez nagyon elszomorította. Elment a kedve mindentől. Nem evett, nem igen dolgozott, úgy, hogy asszonyának is szemétt szurt már a leánynak ez a buskomor viselkedése. Ma reggel kérdőre is vonta a szobaleányt, de kitérő választ adott neki. A déli órákban főzősközben asszonya észrevette, hogy a szobaleány a konyha egy félreeső részén valamivel foglalkozik.

— **Utána sompolyott s éppen a pillanatban ért oda midőn a leány egy folyadék-kaltelt poharat szájához emelt. A leány viselkedése s ez a titokzatos dolga gyanus volt előtte s a poharat, midőn azt a szobaleány szájához emelte, kiütötte a kezéből. A leány ezután bevallotta, hogy öngyilkos akart lenni, mert a katona elhagyta. Később aztán megfogadta, hogy elfelejti a katonát s nem követ el öngyilkosságot.**

— **Száj és körömfájás a Hortobágyon.** A nagy Hortobágyon alig hogy megszűnt a sertések közt fellépett sertés-vész, már meg a szarvas marhák között ütött ki a száj és körömfájás. Három gulyában ütött ki a vész (Pentezug, Sáros-ér, Halashoz) mely gulyákat azonnal zár alá is helyezték.

— **Évzáró vizsgálatok.** A debreczeni ág. hitv. elemi iskolában az évzáró vizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartani: E hó 16-án Kedden délután 3-6-ig a leányokkal, 17-én Szerdán d. e. 9-12-ig a fiukkal, 18-án Csütörtökön délelőtt 9 órakor háláadó istentisztelet. A kézimunkák június hó 16-án d. u. 3-6-ig az iskolai helyiségben megtekinthetők. A val-

lástani vizsgák a következő napokzn fognak megtartani: Június hó 12-én, Pénteken délután 2 órakor a középiskolai tanulókkal a főreáliskolában. Június hó 13-án, Szombaton délután 2 órakor az ev. ref. és róm. kath. elemi iskolába járó ág. hitv. tanulókkal a Miklós-utcai 1905/6. szám alatti iskolánkban. Június hó 15-én, Hétfőn délután 3 órakor az ev. ref. felsőbb leányiskolába járó tanulókkal u. e. tanintézet egyik termében.

Rendőri hírek.

? **Nemzetközi tolvaj.** Őz Varga Julit ismeri már az egész ország rendőrsége s benne diszlik a neve a rovott előéletű egyének könyvébe. De a legtöbb baja akadt vele a rendőrségnek, mivel Őz Varga Juliska H.-Bőszörményből, a hova már hazatolonczolták egy párszor, rendszeren be-be jön vendégszerpegni Debreczenbe. Csak nemrégén került haza Mária-Nostráról, ahol huzamosabb ideig ült a hüvösön, de úgy látszik mindenáron „beakarja tölteni végzetét” s „abbahalmeg a mi bennszületteit”. Miután pedig gyermekkor óta mindig lopásból tengette az életét, újra csak e pályán akar magának érdemeket szerezni. — Ma délelőtt egyik társnőjével be ment Kocsik Kornél Kossuth utcai rövidára kereskedésébe s onnan 5 kötöt elcsent. Tettét azonban észrevették s a rendőrség elfogta a tolvajnt, ki a nála levő kosarat s lopott kötöket elhajítva, előbb menekülést kísértett meg. Most már a kir. ügyészség börtönében elmélkedhetik a felett, hogy milyen bajos dolog az, ha az ember összevarja az „enyém, tied, övé” fogalmát.

? **Razzia.** A rendőrség tegnap este razziat tartott a városban és a város külsőségein. Ez alkalommal három embert szállított be a börtönbe. Glercznel János és Csizmadia János hely- és foglalkozás nélküli egyéneket a népkert bokrai közül szedett össze, Nagy Zsuzsa éjjeli pillét pedig a főtéren fogta el céltalan bolynogásai közben.

? **Szegény ember baja.** Nagy baj az, ha valakit meglopnak, de még nagyobb szerencsétlenség ha az ágról szakadt szegény embernek lopják el az utolsó pár eszímáját. Így járt szegény Fodor Sándorné tehetetlen, gyámoltalan asszony, ki az ispotályban lakik s akít Kocsis József napszámos meglopott. Míg a szegény asszonynak a szobáját takari tották, az udvarra kirakott holmik közül ellopta Kocsis József az asszony eszímáját. Az asszony jelentést tett az esetről a II. ker. kapitányságnál, hol az ügyet folyamatba tették.

? **A szökes párosan.** A szökes párosan nem mindig szép és dicső, legalább a férjre nézve, ha a felesége szöki meg, mint Farkas Lajos debreczeni fényképész felesége. A 37 éves asszonyka hálijába kerítette a fényképészet fiatal művészt, a 19 éves segédét és megszökött. Azóta már egy fél év múlt el és a férj most már beletörődően sorsába, valószínűleg készűl, de nem tudja megtalálni a turbékoló „fiatal” párt és ezért megkereste rendőrségünket, hogy a megszökött pár felkeresésében segítségére legyen.

? **Mulat a legénység.** Szép dolog az, mikor a legénység mulat, van abban kedélyesség, hangulat, szín bőven. A szinből sokszor több, mint a mennyi kellene. Kivált mikor a virtuskodás szelleme szállja meg a legényeket. Ilyenkor ami zöld az is pirossá válik a sok szétrepedt koponyák verétől. Mulattak, táncoltak tegnap éjjel a legények, mert annyi „sáíi bál” tíz városban nincs egyszerre mint ami szép városunkban. Pompásan mulattak, mert úgy belemegedtek a duhajkodásba hogy nagy szűkség érezték annak, hogy lehűtsék magukat. Ennek okából összeverődtek egy neháyan, aztán kihúzódtak a külvárosokba, ahol megbotránkozott zajt és orgiákat csaptak. Aztán összeveszttek egymás között és mert husáng vagy dorong nem volt kéznél, hát ököllel vagy felkapott kövekkel oly alaposan helyben hagyták egymást, hogy merő folt, seb és vér volt valamennyinek az arca meg a feje.

Különfélék.

+ **Jules Simon halála.** A francia tudomány egyik legnagyobb emberét elvesztette el, a kit mélyen meggyászol az egész világ is. Udvariasságait ellenségei iránt, hajthatatlan elveiben, engedékeny a formákban. Szerény kezdetből emelkedett fel oda, a hol hazájának sorsát intézték. Kedvence volt a zajongó, féktelel tömegeknek, a francia köztársaság leghevesebb alkotmánykriszisében törhetetlenül ragaszkodott álláspontjához. Eleinte a klerikálisok által leggyűlöltebb republikánus volt, később kedvencükké lett, de elveit nem tagadta meg soha és a politika legadázabb harcából nyugodtan tért hette vissza dolgozó szobájába, hogy tanuljon, kutasson. Jules Simon, a ki 1814-ben Lorientben született és akit eredetileg Suissé-nak hívtak, nem volt valami fényes tehetséggel megáldva és nem is az ő szónoklatainak elragadó hatalma vagy eszméinek ereje okozta azt, hogy jóideig a legnépszerűbb embere volt Franciaországnak. 1863-ban mint az ellenzék jelöltje került a törvényhozó testületbe, a hol csakhamar felült. Az egész ülészak alatt a sajtószabadság, a nyilvános tanítás mellett küzdött. Thiers mellett Gambetta ellen volt később is. Midőn aztán Thiers megbukott és Mac Mahon lett a köztársaság elnöke Jules Simon is visszalépett egy időre. Tekintélye ekkor volt legnagyobb és 1875-ben egy és ugyanazon napon, kétrendbeli kitüntetést kapott: megválasztották élethossziglan szenátorra és az akadémia tagjává. 1876-ban oly kabinet alakításával bízták meg, mely hiresebbé vált, mint sok megelőzője. Ez volt az a miniszterium, a mely 1877. május 16-án a köztársaság elnökével viszályba keveredett. Különös fordulat volt az ő életében az, a mikor ellene szegült Jules Ferry törvényjavaslatának, mely a papi testületeknek az iskolákban való tanítását megtiltotta. Jules Simon a hívők részére is szabadságot akart. Mert a klerikálisok ksdvenczvévé lett és azzal a politikában lejártta magát. Tizenhat évig élt még azután, mignem tegnap délelőtt 11 óra 40 perckor örökre lehunyta szeméit.

+ **Gyilkosság.** A lippai csendes Kalváriahegy renes gyilkosságnak volt színhelye. Jáger Mihály császár és Csímponyer György birkapásztor, a ki törődött aggyasztán, valami csekélység miatt összeszólkalkoztak. Csímponyer kihuzta bocskora szarából éles bicskáját, de már nem volt ideje azt használni, mert a császár botjával olyan ütést mért az öreg ember mellére, hogy szörnyet halt. A gyilkost még azon éjjel bekisérték a lippai járásbírósaágtörvényébe.

+ **Vasravert községi jegyző** Megirtuk már, hogy a nagyhalmágyi temető csöndjét a minap egy lövés zaja zavarta meg Soós Béla csuesi csendőrörsvezető lötte ott magát főbe azonnal meg is halt. A csendőrörsvezető mint most tudósítónk írja, — szerelmes volt egy leányba, akihez a segédjegyző is ellátogatott. Ez a dolog nem tetszett a csendőrnek s a mikor a mulkor a szerelmes segédjegyző végrehajtói minőségben állított be a leányhoz, a csendőrörsvezető vasra verette s úgy vitte be a szolgabírósaágtörvényébe. A segédjegyző emiatt panaszt emelt a nagyhalmágyi szolgabírósaágtörvényébe, amely a tárgyalást e hónap harmadikára tűzte ki. Soós el is ment Nagyhalmágyra, de a tárgyalás előtt a temetőbe főbe lötte magát.

+ **Hogy hosszú életű lehess a földön mivel élj?** Elj paszulylyal, lencsével, borsóval, haricskával, pu'szkával. Ezek a csontokat erősítik és az izmoknak a tartósságot kölcsönöznek. A korpaczibere-leves, tea, kávé, pityóka pírée a gyomrot száz esztendeig tartó folytonos munkára képessé teszi s a vért táplálja, tisztítja. A huslevest, rostélyost, különböző sültket sem szükséges megvetni. Italul

a 10 fok körüli kristály viz. E mellett mértékkel hamisítatlan tiszta bort, apertoriumnak raponta egy kis pohárka kis üstön főtt ő szilvóriumot is lehet inni. Dohányozni mérsékelten lehet, de czéltalan szerelmi epekedés elkerülendő. Nyaktörő vállalatoktól óvakodni kell, ideg rontó foglalkozásokkal pedig teljesen fel kell hagyni. Az életet kockára tenni nem szabad, felindulásoktól teljesen óvakodni kell. A korhelykedés a mulatságok programjából teljesen kitörölendő. Mindezek szem előtt tartásával egy milleniumnak egy tizedrészét ép erőben, egészségben át élhetjük.

Mozaik.

× **Succi Svájcban.** Az immár leleplezett koplalóművész ismét életjelt ad magáról. Csak nemrégiben történt, hogy Bécsben rajtakapták Succit, amikor kis darab félig nyers húst evett. A sarokbaszorított nagyéhező azzal védekezett, hogy azért evett, mert a koplalása végefélő közeledett és így szoktatni kellett az evéshez a gyomrát. Most Svájcban az országos kiállításon fogja Succit éhezőművészetét ragyogtatni. Harmincz napig fog koplalni, még pedig két hétig vaspánczélosan, a többi idő alatt pedig lóháton. Majd elválk, hogy a svájci országos kiállításon ügyesebb lesz e, mint legutóbb Bécsben.

Csak mosolyogj, neved is ki!
Szép vagy, ha mosolygasz.
Szerelem, dal, titkolt könny: miud
Nevetni való az.

Életgyilkos titkos bánat,
Mit nem is sejt senki;
En Istenem, oly jól lehet
Mindezen nevetni!

Lásd, kaczagok én is veled,
Semmit fel nem róhatsz!
Foszló remény, tűnő álom —
Nevetni való az.

Azt mondják, a nő elhagyja apját, anyját és követi férjét, hogy azontul az legyen neki védője, támassza — pedig nagyon sokszor amannak van szüksége támogatóra!

Nem csüggedek én, nem csüggedek én,
Ha zord is az éjjel:
Kigyulad a fény az isten egén
S megvi a sötéttel.

A sir sem egyéb, mint hű menedék,
Elringat a béke, —
Csak szárny a halál, melyen tovaszáll
A lélek az égbe!

E n d r ő d i S á n d o r .

× **Kellemetlen közmondások az asszonyról.** Asszonynak könnye gonoszsaágtörvényének fűszer-száma.

Asszonyt, vásznat ne végy gyergyafénynél.
Diófának, számarának, asszonyembernek
verve veszik hasznát.

Egy asszony sem szemérmes a sötétben.
Egy lud, két asszony egész vásár.
Ifju asszonyon, malmon, gyakori az igazítás.

Jó, hogy két nyelvet nem adott az Isten az asszonynak.

Két asszony heti vásár, három asszony országos vásár.

Mosolygós asszonynak, görhes lónak, világos felhőnek nem kell hinni.

Mem titok amit két asszony tud.
Nyelve veri meg az asszonyt.

Sohasem lehetne eltűnni az asszonyt, ha a világ a fától is szaporodnék.

Sok só a lében, sok szó az asszonyban türehtetlen.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

Debreczen, június 10.

Készáru 5 krral olcsóbb.

Őszi buza 6.69 - 6.70
Tavaszi buza — — —

Őszi rozs 5.68 - 5.70.
Tavaszi rozs — — —
Őszi zab 5.43 - 5.44.
Tavaszi zab — — —
Május júniusi tengeri határidőre 4.06 - 4.08.

Se. tésziacz. B u d a p e s t - K ő b á n y a
1896. június 10.

M a g y a r e l s ő r e n d ű Ö r e g n e h é z ,
páronkint 400 klgron felüli sulyban (56 —
krtól 57 krig. Öreg közép (páronkint 300
400 kgr. sulyban) — 54 — krtól 57 —
krig. Fialat nehéz (páron — 320 klgron fe-
lüli sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fialat kö-
zép (páronkint 251 320 klgr. sulyban) — 54
krtól 55 — krig. Fialat könnyű (páronkint
250 klgrig terjedő sulyban) — — krtól — —
krig. II. M a g y a r s z e d e t t : N e h é z (p á -
ronkint 280 klgron felüli sulyban) — — krtól
— — krig. Közép (páronként 220—280 klgr
sulyb.) — — — krtól — — — krig. Könnyű
páronkint 220 klgrig terjedő sulyban — —
krtól — — krig. III. S z e r b i a i : N e h é z (p á -
ronkint 260 klgr. felüli sulyban) — 56 krtól
57 — krig. Közép (páronként 220—260 klgr.
sulyban) — 56 — krtól 57 — krig. Könnyű
(páronként 220 klgrig terjedő sulyban) — 55 —
krtól 56 krig.

Sertés létszám: 1896. évi június hó
7. napján volt készletben 8984 darab
1896. évi június hó 8. napján felhajtattott
— drb. 1896 június hó 8. napján elszállitattott
10 drb. 1896. június hó 9. napjára maradt
készletben 8974 drb. Hízottsertés forgalom
változatlan.

CSARNOK.

Rege a fehér lóról.

Írtá: Bloch Róza.
(Folyt. és vége.)

Előbb jó soká megvárakoztatja, s akkor azt üzeni az inassal, hogy Olga urnó nem fogadhatja a kasznár ur fiát, mert, . . . mit is mondjon? mert . . . mert . . . nos majd valamit csak üzen, a mivel megsértse s az kénytelen lesz elismerni az ő nagy felsőbbségét és nem fog többé magas uri körökbe tolakodni.

A fiatal tiszt azonban nem jött . . .
Olga boszus volt s nem ment vacsorázni, korán lefeküdt s a tiszt felől álmódott, azt álmódta, hogy az a herczeg, nagy hatalmas ur, ki az ő csókra nyújtott kezét erősen megszorítja, de nem vonja ajkaihoz, hanem gunyosan sugja fülébe: „Adieu Olga comtesse, adieu!”
Oh mennyire szerette a haragos tisztet így!
— Híz herczeg volt! . . .

Felébredt. — Kora hajnalban megnyergeltette Ali paripáját, fehér szőrű kedvenczét — s sétalovaglásra indult a szokottnál jóval előbb, atyját sem várva be, egyedül ment ki a városból a közel erdő felé, hanem a varjak szokatlan — s vészitjósó kiáltozása hangzék már messziről: kár, kár, kár.

— Bizony kár, mondá Olga grófnő. Bolondos madarak, — kár, kár, kár, hogy ő nem herczeg.

Megsimogatta gyönyörű lovát s haladásra biztatta, de az ma nyugtalanul hátrált, nem akarva az erdőn beljebb hatolni.

Leszállt a nyeregéből s kézen vezette kedves paripáját, ő maga bokáig gázolt a hatalmas fűben, vékony cipőcskéje átázott s ő kölécselni kezdett. — A ló most még nyugtalanabbul poroszkált s ő ismét a nyeregbe ült, hogy onnan jobban fékezhesse a máskor oly csendes állatot.

Széles nagy árokhoz értek. A varjak körben forogva félelmesen károgtak. Olga egészen lovával volt elfoglalva, mert az magasan ágaskodva hátrált, két hátsó lábával to-orzékolva. Minden perczen attól lehetett tartani, hogy most esik hanyatt urnőjével együtt. De az jól megülte a dühös állatot, lomlokán gyöngyözött a veriték, egy perc — s a ló vele együtt a mély süppedő árokba zuhan s akkor — óh mily rut halál! . . .

A veszett paripa megrázta fejét s vészitjósóan lobogtatta hosszú, hófehér sörényét; a lány már nem bántotta lovát, behunyta sze-

ad 5329
1896.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város székházának tervbe vett bővítési s átalakítási munkálataira versenytárgyalás hirdettetik.

Az egyes munkák következőleg vannak előirányozva:

I. Bontási munkák 8315 frt 96 kr.

II. Építési munkák.

1. Föld és kőmives munka	121453 frt 02 kr.
2. Kőfaranó munka	40195 „ 58 „
3. Vasmunka	30354 „ 36 „
4. Ács munka	17105 „ 17 „
5. Cserépés palafedőmunka	5261 „ 85 „
6. Bábogós munka	11349 „ 20 „
7. Szobrász munka	11587 „ 98 „
8. Asztalos munka	22549 „ 68 „
9. Lakatos munka	8564 „ 50 „
10. Mázoló munka	3084 „ 26 „
11. Üveges munka	2847 „ 38 „
12. Padozat munka	4707 „ 57 „
13. Terazzo és burkolási mka	11433 „ 49 „
14. Festő munka	4157 „ 30 „

II. Építési munka 294651 frt 34 kr.

A felsorolt munkálatok egyenkint, csoportosan vagy együttesen is kiadatnak. A bontási munkákra átalány összegű ajánlat teendő.

A megfelelően bélyegezett írásbeli ajánlatok folyó 1896. évi Julius hó 6-ik d. u. 5 óráig a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

Minden ajánlattevő köteles az előirányozott összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzt készpénzben vagy óvadék képes értékpapírokban folyó évi július hó 6-án d. e. 11 óráig a városi házépítési hivatalnál letenni s a letéti jegyzéket ajánlatához mellékelni.

Minden ajánlattevő köteles kijelenteni ajánlatában, hogy a tervet, költségvetést, feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri s azokat magára nevezve kötelezőknek elválllja.

Távirati; elkészve vagy a bánatpénz letéte nélkül beadott ajánlatok, valamint kétséget támasztható kifejezéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatba hozandó átalány összeg a bontási munkákra és százalék engedmény az építési munkákra az ajánlatban számmal és betűkkel is olvashatóan és határozottan kiteendő.

A beérkezendő ajánlatok folyó évi július hó 7-én d. e. 10 órakor a városi ház nagytanácsstermében nyilvánosan bontatnak fel.

A városi Tanács fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok között szabadon választhasson vagy az ajánlatok mellőzésével a munkák biztosítására más képen intézkedhessenek.

A vonatkozó általános és részletes feltételek; a részletes tervek és költségvetés a városi mérnöki hivatalban, valamint Havranek Ferencz és Adriányi Géza műépítész irak irodájában (Budapest Almássy tér 8. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők, de a feltételek és költségvetések kívánatra megis küldetnek.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1896. évi július hó 1-én tartott üléséből.

A városi Tanács.

Különlegesség poloskák, bolhák, konyhai férgek, moly, házi állatokon tartózkodó parazitákat stb. ellen.

Zacherlin

bámulatosan hat! Felülmulhatlan

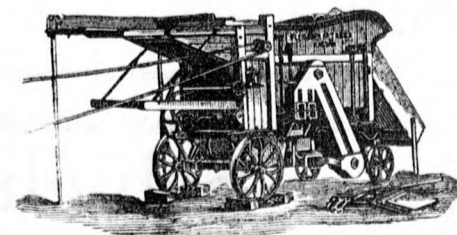
gyorsan és biztosan öli a kártékony férgeket és azért is az emberiség milliói dicsérik és keresik. Ismertető jelei: 1. lepecsételt üveg; 2. a „Zacherl“ név.

Debreczenben Balogh Gyula, Csanak József, Csicsó Lajos, Deutsch Albert, Dömök Béla, Felegyházi János, Franciscs Vince, Fritsch Károly, Ganofszky Lajos, Geréby Filöp, Havas József, Jánossy Béla, Klein Bernát, Kohn testvérek, Kohn H., Khon Lajos, Kontsek Géza, Kovács Mihály, Kun József, Király János, Leidenfrost Armin, Lusztig K., Parti F. Radetzky J., Raics Gyula, Rickl J. Antal, Rosenthal Dániel, Róth Antal, Szabó Zsigmond, Szent-Királyi Tivadar, Tóth Béla, Tóth Sándor, Tórey József, Varga Lajos. Berettyó-Ujfalu: Karakas Imre, Ifj. Weisberger Ig. É. Mihályfalva: Polák Moritz, Lévai Vince, H. Bösörmény: Gemeinbeck József, Hajdu-Nánás: Slehta János, Hajdu Szoboszló: Kiss Pál, Körner Béla, Püspök-Ladány: Taritzky Endre, Tisza-Füred: Schön Jakab, Ungar Arthur

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán, várn-utca 11.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel-tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a közeledő nyári időnyre, nevezetesen:

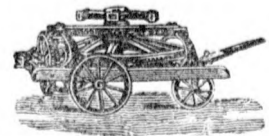
Cseplőkészületeit könnyű járással, — járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra.

Kézi-cseplőgépeit, járgány hajtásra is alkalmazva, szalmazúzó készülékkel, vagy a nélkül.

Baker- és magtár-rostait, továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgepeket és

gőzkazánokat. — Szeszgyár-berendezéseket, m. p. henzezőzők, kavarkészülékek, malata- és burgonya-zúzókat; Olajgyár- és malom berendezéseket.

Gépgyárunkban gyártmányaink jelentékeny készletét tartjuk állandóan.

Gazdasági gépeink képes, valamint öntődénk gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.